

Årsberetning 2012

Aalborg Zoo deltager i det europæiske
avlssamarbejde for truede dyrearter

Aalborg
ZOO

Dyrebare oplevelser

Medarbejdere

Protektor:

Hans Kgl. Højhed
Prins Joachim

Bestyrelse:

Arne B. Schade, formand, udpeget af Aalborg Byråd
Niels Iversen, næstformand, valgt efter indstilling fra Aalborg Universitet
Brian Bøgh Eriksen, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Steen Royberg, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Lise Emborg, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for turisterhvervet
Jan Vestergaard Olsen, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for erhvervslivet
Marianne B. Andreasen, valgt som repræsentant for personalet

Direktør:

Henrik Johansen

Dyreafdelingen:

Jens Sigsgaard, chefzoolog
Trine Hammer Jensen, dyrlæge
Cino Pertoldi, professor M.S.O.
Ove Dahl, dyrepasser
Ole Kristensen, dyrepasser
Vibeke Møller, dyrepasser
Marianne B. Andreasen, dyrepasser
Sara Villadsen, dyrepasser
Thorwald Eggers, dyrepasser
Paw Gosmer, dyrepasser
Kenneth Madsen, dyrepasser
Marianne Reetz, dyrepasser
Lise Andersen, dyrepasser
Laura Larsen, dyrepasser
Betina Andersen, dyrepasser
Karina Jensen, dyrepasser
Mikkel Kibsgaard, dyrepasser
Frank Thomsen, dyrepasser
Søren Trudslev Lassen, dyrepasser
Jesper Lauritzen, dyrepasser
Mads Vigeholm, dyrepasser
Jette Klavsen Pedersen, dyrepasser

Michella Højer, dyrepasserelev
Mia G. Rasmussen, dyrepasserelev
Trine Clausen Jespersgaard, dyrepasserelev
Rune Konge Jensen, dyrepasserelev
Lars Pedersen, dyrepasserelev
Xenia Capton, dyrepasserelev
Tanja Rasmussen, dyrepasserelev
Susanne Søvnal, dyrepasserelev

Informationsafdeling:

Søren Sørensen, informationschef
Susanne Solskov, marketing
Mette dam, salg
Lotte Raal, salg
Birgitte Neergaard Petersen, butik
Lone Holmgaard, butik
Morten Smetana, formidler
Rikke Kruse Nielsen, formidler
Sussi Køber, grafiker

Driftsafdeling:

Peter Sønderby, driftschef
Allan Korup, maskinmester
Erik Nielsen, tømrer
Thejs Nielsen, smed
Kasper Andersen, tekniker
Tonny Urban, chauffør
Ole Thomsen, arbejdsmand
Kirsten Jensen, gartner
Morten Rom, IT

Administration:

Louise Haugaard, administrationschef
Susanne Kongsted, kontorfuldmægtig
Christina Elong Møller, HR og administration
Stine Thomsen, kontorelev

Årsberetningen 2012 er udarbejdet i april 2013.

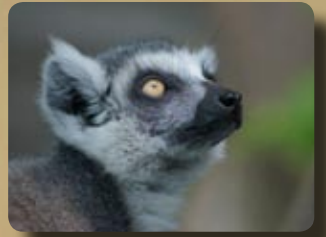
Grafisk design: Outsource dk

Fotos: Peter G. Christiansen, Sussi Køber, Aalborg Zoos arkiv

Indhold

Årets højdepunkter	4
ZooShoppen	8
Medarbejder highlights	9
Dyreafdelingen	14
Dyreklinik	18
Dyrebestand	19
Økonomiske nøgletal	20
Markedsføring	22
Formidling	24
Skoletjeneste	28
Samarbejdspartnere	30
Sponsorklubben	32

Årets højdepunkter

Nyt anlæg til kattedyr

Grundlovsdag åbnede Aalborg Zoo det nye rovdyranlæg, der nu huser havens tigre og løver. Den officielle åbning, der blev foretaget af zoos protektor HKH Prins Joachim, markerer et skifte med hensyn til de store katte, der præsenteres i Aalborg Zoo: Den afrikanske løve skiftes ud med den asiatiske løve, mens den sibiriske tiger må vige pladsen for den noget mindre, men mere truede Sumatra-tiger.

Det nye anlæg bryder markant med den traditionelle firkantede stil, for dets ydre profil har et væld af forskudte hegn, indkig, rundinger og skæve vinkler. De ydre hegn er en blanding af høje stammer i pudset robinia, stålhegn, kunstige klipper og indkig i glas – og publikum kan nu opleve dyrene i tre dimensioner: under jorden, på jorden og højt oppe over anlægget. Man kan gå ad snoede junglestier rundt om anlægget, gennem en underjordisk tunnel ned i øjenhøjde med dyrene og op i trækrone, hvor gangbroer fører til tårne placeret inde i anlægget.

Der er i forbindelse med det nye anlæg brugt rigtig mange ressourcer på at sikre gode oplevelser for havens gæster. Der er oprettet en række formidlingsstationer, hvor man på en underholdende måde kan tilegne sig viden om løver, tigre og kattedyr generelt. Man kan blandt andet prøve at se som en kat og lære mere om katteøjets opbygning og man kan se en kopi af et fossilt kranium fra verdens første tiger.

Det nye anlæg forbedrer også vores muligheder som forsknings- og undervisningsinstitution, hvilket er et meget væsentligt element i Aalborg Zoos arbejde. Desuden er der mulighed for at indgå i særdeles vigtige og spændende avlssamarbejder med asiatisk løve og Sumatra-tiger. Vi kan på den måde bruge vores nye tigre og løver til egentlig naturbevarelse og genoprettelse af truede naturlige bestande.

Årets højdepunkter

Årets højdepunkter

Uventet unge

Den første torsdag i september havde Aalborg Zoos chimpansehun Jutta en overraskelse til dyrepasserne, da de mødte på arbejde: Hun havde i løbet af natten født en unge. Det overraskende består i, at Jutta med sine 40 år er en ældre dame. Chimpanse bliver i naturen sjældent mere end 30-35 år, mens de i fangenskab kan blive noget ældre – men at de føder unger i den alder, det er uventet.

Ungen er ved at finde sin plads i Aalborg Zoos chimpanseflok, som i forvejen tæller syv dyr. Den stolte far er den 22-årige Martin, som dermed videregav sine gener til den niende unge. Ungen har den første tid holdt sig til sin mor, men bevæger sig efter cirka seks måneder lidt rundt på egen hånd. Det sker dog kun med Jutta meget tæt på og chimpanseunger bliver typisk i nærheden af deres mor til de er 8-10 år.

Besøgsrekord

Allerede inden året var omme, rundede Aalborg Zoo en milepæl i form af gæst nr. 400.000 og med et stort rykind både på gratisdagen 24. december og mellem jul og nytår blev der føjet tusindvis af besøgende til. Med hele 2012 gjort op landede vi på 411.426 gæster, hvilket placerer Aalborg Zoo på en meget klar plads som den mest populære zoologiske have uden for København.

Det er svært at sige præcis, hvad der udløste det flotte besøgstal, men det er rimeligvis flere aktiviteter, der har været med til at skabe rekorden. Der var rigtig mange besøgende i forbindelse med de tilbagevendende aktiviteter sankthansbål, naturvidenskabsfestival og juleaftensåbent, ligesom det nye rovdyanlæg virkelig har skærpet publikums interesse for haven. Sidst men ikke mindst er der i 2012 solgt mange flere årskort end tidligere – faktisk tæt på en fordobling i forhold til 2011.

På vej mod røgfri

2012 blev året, hvor Aalborg Zoo valgte at begrænse mulighederne for at ryge i parken betragteligt. Der blev ikke indført et totalt forbud, men det er nu kun tilladt at ryge i to zoner.

Aalborg Zoo blev i 1999, i øvrigt som den første zoo i verden, miljøcertificeret efter ISO 14001-standarden, så at gøre haven stort set røgfri er et helt naturligt skridt at tage mod et godt miljø inden for havens område.

Årets højdepunkter

Sjælden tvillingefødsel

I dagene mellem jul og nytår kommer der ofte kalve hos den sjældne sabeloryxantilope i Aalborg Zoo. 2012 var dog et specielt år, for der var blandt kalvene levedygtige tvillinger. Det er første gang nogensinde i Aalborg Zoo, at der er blevet født tvillinger hos disse antiloper og på verdensplan sker det kun én gang ud af 100.

I sabeloryxflokken kom der ikke færre end 10 kalve sidst på året, så der var virkelig liv og glade dage i Den Afrikanske Landsbys stald, der er åben for publikum.

Den smukke, snehvide sabeloryx med de enorme, krumme horn er et af verdens mest udryddelsestruede dyr. Denne antilopeart levede oprindeligt i de hede, tørre halvørken- og ørkenområder i Nordafrika, men dens smukke horn gjorde den til yndet jagtbytte, og førte til, at den blev fuldkommen udryddet i naturen i

1980'erne. Heldigvis var der på det tidspunkt allerede sat omfattende avlsprogrammer i værk i de store zoologiske haver. Aalborg Zoo deltog i avlsarbejdet og gør det stadig – i dag som den eneste danske zoo med denne stærkt truede antilope. I dag er småflokke blevet sat tilbage i naturen i store indhegnede områder, hvor de beskyttes mod krybskytter.

Sabeloryxen kan tåle, at dens kropstemperatur stiger til 45 C°. Den sveder nemlig ikke dyrebart vand, men oplagrer solens varme i kroppen, og den hvide farve sørger for at kaste meget af lyset tilbage. I naturen får sabeloryxen stort set alt det vand, den behøver ved at æde blade, græs og frugter.

Aalborg Zoo har en meget sund avlsgruppe af disse smukke dyr, og har sendt mange kalve til europæiske zoologiske haver.

ZooShoppen

Salg til voksne

I Aalborg Zoo har det – ganske som i landets andre zoologiske haver – vist sig stadig vanskeligere at sælge ting til det voksne publikum. Derfor har vores fokus i ZooShoppen i 2012 i høj grad været, hvordan vi får gjort de voksne interesserede i at blive i butikken længere end den korte tid, det tager at købe billet eller vise årskort.

Vi har undersøgt, hvem der oftest går i butikken med deres børn og hvem der betaler. Der er ikke tvivl om, at det er mor frem for far, så ud fra den betragtning valgte vi at udvide tørklæde- og smykkeafdelingen.

Logovarer og rovdyr

Vi har som sædvanligt solgt helt fantastisk af vores udvalgte logovarer og vi har besluttet at udvide med lidt flere gode tilbud inden for dette område i 2013.

I 2012 var der rovdyrtema i haven og det viste sig ud fra et butiksmæssigt synspunkt

at være taknemmeligt at arbejde med. Salget af tigre og mange andre kattedyr var rigtig stort – blandt andet i plysudgaver.

Årskortrekord

Personalet i ZooShoppen har i 2012 måttet anvende langt hovedparten af kræfterne på service og salg af årskort. Det har været en mægtig opgave at få det til at gå op i en højere enhed, for aldrig før har zoo haft kø foran alle seks årskortmaskiner fra morgenstunden. Stor kø endda. Vi har udstedt årskort i cirka 100.000 minutter, hvis man blot regner to minutter pr. kort til både salg, ekspedition og udlevering af kortene samt afregning.

Temabutik

Vi har i årets løb gjort os en række overvejelser om en temabutik i ZooShoppen, for eksempel afstemt efter havens aktiviteter frem for blot små øer i butikken med temavarer. Det arbejder vi videre med i 2013.

Medarbejder highlights

Cino Pertoldi

Professor M.S.O.

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2012?

Jeg blev ansat i Aalborg Zoo i september som en del af samarbejdsaftalen mellem Zoo og Aalborg Universitet med det sigte at forbinde teori med praksis på det biologiske område. Det har været en stor oplevelse for mig at komme til at arbejde i en helt anden verden end den akademiske. Nu kan jeg gå ud og se og røre ved det dyr, jeg har beskæftiget mig med i teorien – og det er en fantastisk inspirerende oplevelse. Desuden arbejder jeg sammen med flere mennesker, hvilket er en stor forandring fra mit forskningsarbejde, hvor jeg hovedsagligt arbejder alene.

Hvad holder du mest af i dit job?

Netop det at jeg i Aalborg Zoo arbejder sammen med mange mennesker! Det er meget spændende at opleve de praktiske problemer i en Zoo – at få indblik i 'den virkelige verdens' problemer, og være med til at løse problemer i fælleskab. Sammenhængen mellem gener og arvelige sygdomme kan jeg f.eks. komme til at få en bedre forståelse af i samarbejde med Zoos dyrlæge. Jeg holder også meget af at snakke med dyrepasserne, her kommer mange spændende diskussioner på bordet om praksis versus teori. Mit arbejde med genetik og avls-

strategier bliver virkelig sat i perspektiv - af både dyr og mennesker!

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Mit store ønske er, at samarbejdet mellem AU og Zoo vil føre til nye spændende fællesprojekter for de studerende, der kan få synergien til at strømme mellem universitetsverdenen og Zoo. Jeg håber stærkt på, at forbedrede avlsstrategier vil føre til mere samarbejde omkring naturbevaring i de zoologiske haver - på tværs af diverse fagskel. Den store drøm vil være senere gendomsættelse af truede dyr i naturen – om end det kun bliver i reservater.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Jeg er særligt glad for isbjørneanlægget af to årsager. Dels har jeg arbejdet med isbjørne og dels er de ekstremt truede. I den vilde natur har jeg kun oplevet isbjørne på stor afstand – heldigvis! Derfor er det en fantastisk oplevelse i Zoo at kunne opleve dem helt tæt på – de imponerende dyr gør virkelig indtryk, når de svømmer tæt forbi dig under vandet. Deres vilde slægtninge må ikke forsvinde!

Medarbejder highlights

Marianne B. Andreassen
Dyrepasser

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2012?

Året startede rigtigt godt for os med indkøb af tre nye amerikanske miniatureheste, to hingste og en hoppe, og de er bare helt fantastiske. De tre små heste kommer godt ud af det med hinanden og har vist sig meget nemme at træne. Især hoppen, Jenny, der er den ældste, har vist sig meget lærenem. Vi kan gå tur med hende i haven til publikums store begejstring – oven i købet uden snor, for hun kommer, når vi kalder! I april fik vi desuden en ny, ung – og veltrænet - hansøløve fra Frankrig, Neo, som på meget kort tid fik charmeret både os og vores to hunsøløvere. Så det ser ud til, at Neo bliver en værdig efterfølger til vores gamle hansøløve, Oscar, der døde i 2011.

Hvad holder du mest af i dit job?

Jeg holder mest af at træne med dyrene. Det er utroligt at opleve, hvordan det gensidige samarbejde med dyrene skaber et helt unikt tillidsforhold – uden at der dog er tale om et kæledyrslignende forhold, hvor forholdet til mennesker kommer til at spille en alt for central rolle. Jeg er også meget glad for at have kontakt med publikum, og når gæsterne rigtigt kommer i spørgehjørnet, og der opstår en god dialog, er det bare super!

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Mit store ønske er en Zooscene, hvor vi kan formidle om forskellige dyr, som publikum kan komme tæt på. I vores BørneZoo er vi startet i det små med en uformel "scene" hos bondegårdsdyrene. Vi har f.eks. en sandkasse, vi kan stille op til minigrisene uden for deres anlæg, hvor børnene kan se, hvordan grisene bruger deres tryner til søgning efter føde. Det er fantastisk at opleve, hvor meget mere engagerede børnene bliver, når de har mulighed for at komme i nærkontakt med de dyr, der fortælles om.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Ja, søløverne har altid været mine favoritdyr. Jeg blev fascineret af de kvikke og opmærksomme dyr allerede som elev. Søløver kræver som alle rovdyr megen aktivering/træning, og det er en udfordring at stimulere dem mentalt – men også noget af det allermest spændende. Det mest betagende er dog at opleve, hvordan søløvernes evner udvikler sig i takt med, at der bygges et tillidsforhold op, og de bliver stadig mere trygge.

Medarbejder highlights

Medarbejder highlights

Rune Konge Jensen

Dyrepasserelev

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2012?

Først og fremmest at jeg blev ansat som elev i februar måned, det var som drøm der gik i opfyldelse, og hele året har været fyldt med nye og store oplevelser for mig! Det har især været spændende at følge byggeriet af det nye, fantastiske rovdyranlæg, som jeg har haft udsigt til fra første parket, da jeg en stor del af byggeperioden var hos elefanterne, lige over for rovdyranlægget. I september fødte vores gamle chimpansehun, Jutta på 40, til alles overraskelse en unge. Vi havde observeret, at hun var blevet noget rund i det, men at årsagen var en ny unge, havde vi ikke for alvor regnet med. Ungen er noget helt særligt for mig, og at den blev født næsten på min fødselsdag, har ikke gjort den mindre speciel!

Hvad holder du mest af i dit job?

At arbejde med dyr er et privilegium, og når det kan gøres med gode og hjælpsomme kolleger i et hyggeligt miljø, kan det næsten ikke blive bedre! Jeg holder meget af at arbejde udendørs, så jeg får lejlighed til at mærke vejr og vind og bruge mine kræfter. Ingen dage er ens, en dag kan alt være lutter lagkage, mens en anden dag kan gå totalt i kage. Jeg kan godt lide uforudsigeligheden og udfordringen ved at løse problemer nu og her. Formidling til publikum er jeg også meget glad for – især er det en stor oplevelse at se børnenes begejstrede ansigter, når de finder ud af noget nyt og overraskende om naturen.

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Først og fremmest en udvidelse af Zoo, hvis det kan lade sig gøre. Jeg er meget begejstret for det nye rovdyranlæg, der tager udgangspunkt i dyrenes behov, men også indeholder spændende og afvekslende områder med indkig for publikum. Det er mit håb, at vi efterhånden får moderniseret alle vore ældre anlæg på samme måde. Mit ønske er desuden en 100 % økologisk zoo. Vi vil gerne overgå til økologisk foder, hvor det er muligt, og vi er allerede kommet et stykke af vejen mod målet.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Selv om alle dyr er fascinerende, må jeg sige, at jeg har en forkærlighed for chimpanser og orangutanger. Når jeg skal udstationeres i udlandet som en del af min uddannelse, håber jeg stærkt at komme til Borneo til Lone Dröscher Nielsens rehabiliteringscenter for orangutangunger, som Aalborg Zoo støtter. Herved håber jeg at opnå førstehåndsviden, så vores formidling om projektet kan blive helt up-to-date. – Desuden har jeg et særligt forhold til orangutangungen, Anton, der testede mig ved at tisse på mig en de første dage, jeg var i afdelingen. Han er en lille bandit, som man ikke kan undgå at holde af!

Medarbejder highlights

Trine Hammer Jensen

Dyrlæge

Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2012?

Mit nye job i Aalborg Zoo! Som en del af en ny samarbejdsaftale mellem Aalborg Universitet og Aalborg Zoo, blev jeg i 2012 ansat dels som adjunkt på universitetet og dels som dyrlæge i Aalborg Zoo. Jeg er utroligt glad for at arbejde med dyrene i Zoo, og nu har jeg desuden en god mulighed for at integrere mit arbejde i Zoo med undervisningen af de studerende. I starten tilbragte jeg en dag i alle dyreafdelinger, som 'dyrepasser for en dag', og det var en utroligt lærerig oplevelse. Specielt spændende var det at se, hvordan dyrene aktiveres og trænes, dyrepasserne er meget dygtige og kreative. Det gjorde også stort indtryk på mig at opleve dyrenes anlæg indefra, f.eks. orangutangerne, de er trods alt meget menneskelige, og det var en helt særlig fornemmelse at være inde i deres anlæg.

Hvad holder du mest af i dit job?

Jeg holder meget af, at jeg kan arbejde tæt sammen med dyrepasserne om at skabe så gode rammer for dyrene som muligt. Alt dyrlægearbejdet er spændende, og der er mange nye udfordringer, bl.a. dyretransporterne. Dagene er aldrig ens, en dag kan det f.eks. dreje sig om en Goeldi tamarin med kløe, en elefant der har fået bylder og en tiger, der skal sendes af sted til en ny Zoo. Hver dag er ny, og det er et stort privilegium.

Har du et fremtidsønske for Zoo – eller dit job i Zoo?

Mit store ønske er at være med til at skabe så optimale betingelser for dyrene i Aalborg Zoo som muligt, herunder en udbygning af dyreklinikken. Ved hele tiden at have fingeren på pulsen ang. dyrenes sundhed, har vi mulighed for at forbedre forholdene væsentligt. Jo mere viden vi får om den rette fodring og aktivering af dyrene jo bedre. Gennem obduktion af dyrene er det muligt for os at finde frem til de faktorer, der har været sygdomsfremkaldende eller har skabt dårlige livsbetingelser. Vægtproblemer kan f.eks. forebygges ved noget så enkelt som jævnlige vejninger.

Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?

Jeg holder af alle dyrene i Aalborg Zoo! Min opmærksomhed skifter alt efter, hvor der er behov for en indsats. Dyrlægeklinikken har jeg naturligvis et særligt forhold til. Den er efterhånden blevet godt indrettet, og jeg ser frem til, at den vokser med tiden - alt efter behov. Indtil nu har den primært været brugt til obduktioner og undervisning af både dyrepassere, -elever og biologistuderende. Men vi har også syet en næsebjørn og lavet forskellige andre mindre "reparationer" og undersøgelser.

Dyreafdelingen

Fra verdens største til verdens mindste

Årets største begivenhed var uden sidestykke åbningen af det nye rovdyranlæg. Det gamle katte-anlæg fra 1971 rummede persisk leopard, sibirisk tiger og afrikansk løve, men tiden var løbet fra anlægget. For at få mere plads til dyrene blev stiområdet indlemmet i arealet, det blev besluttet at bygge anlæg til kun 2 arter.

Begge arter er særdeles truede og de små bestande, som findes i de europæiske zoologiske haver, har brug for at vokse og derfor har de brug for mere plads. Aalborg Zoo har derfor til-

budt at skifte verdens største tiger, den sibirske, ud med verdens mindste, Sumatra tigreren; og den afrikanske løve er skiftet til den sjældne asiatiske. Aalborg Zoo indgår nu i avlssamarbejdet for begge arter. Fra 2013 overtager vi desuden koordineringen af den asiatiske løve.

Den asiatiske løve lever kun et sted i den vilde natur, i Gir skoven i Indien. Fra ganske få individer har bestanden vokset sig større, i kraft af beskyttelse af Gir skoven. Den tæller nu omkring 400 individer, og det er mange, pladsen taget i betragtning.

Det nye anlæg blev åbnet den 5 juni, og lige før åbningen modtog vi 2 løvinder fra Zürich Zoo, og de venter nu på en han fra Singapore Zoo.

Dyreafdelingen

Dyreafdelingen

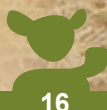
Dværgflodheste dating

Vores dværgflodhestehun Lalla var blevet aldrende dame med helbredsproblemer. Som hos mange andre artsfæller var det galt med nyrerne, og til sidst valgte vi at aflive hende. En ny hun fra en fransk zoo var allerede reserveret til Aalborg, men mens vi ventede på hende, kom hunnen fra Givskud på besøg, i håb om vores han kunne parre hende. Hun repræsenterer vigtige gener i den lille population der er tilbage, og derfor er det vigtigt at disse gener også bæres videre til næste generation. Resultatet af denne "date" må vi vente på til senere i 2013. Den franske hun er nu ankommet, men stadig for ung til vores han Chips amorøse tilnærmelser.

Oryx tvillinger for første gang i 40 år

Sabeloryx antiloperne blev pludselig nyhedsstof, da der blev født tvillinger. Det er aldrig sket i de 40 år Aalborg Zoo har haft arten, og ifølge stambogen skal hyppigheden tælles i promiller. I alle 40 år har flokken fyldt godt op på savannen og deres karakteristiske krumme sabelhorn og lyse pels gør dem meget tydelige. Oryx er skabt til at leve i halvørkenen, med meget sparsom og meget tør vegetation, og i den brændende sol kommer den lyse pels til sin ret, både som camouflagage og som beskyttelse mod varmen.

Sabeloryx antilopen var uddød i naturen, men igennem et storstilet projekt styret af Hannover Zoo, blev små bestande genopbygget i 1990'erne i Tunesien og Marokko. Aalborg Zoo deltog i gendudsætningen ved at donere flere dyr til projektet. Bestanden er siden vokset roligt, så der nu igen lever sabeloryx i naturen.

Dyreafdelingen

40-årig chimpansehun får unge

Da dyrepasserne i Primatafdelingen torsdag d. 6. september mødte på arbejde ventede der dem en positiv overraskelse. Aalborg Zoos 40-årige chimpansehun Jutta, havde i løbet af natten født en unge, som hun stolt viste frem. Efter dyrepasser Ove Dahls vurdering var fødselen sket meget tidlig morgen, sandsynligvis kort tid inden dyrepasserne mødte ind. Jutta er 40 år gammel og dermed en ældre dame. Chimpanser i naturen bliver sjældent mere end 30-35 år, men bliver dog noget ældre i fangenskab. Det er dog ikke unaturligt at chimpanser i en høj alder kan føde unger. Det er Juttas 8. unge, så hun må siges at være erfaren ud i disciplinen.

Den nye unge er ikke kønsbestemt endnu, men ungen skal nu finde sin plads i Aalborg Zoos chimpanseflok som i forvejen tæller 7 dyr. Ungen holer sig den første tid til sin mor, men vil efter ca. 6 måneder begynde at bevæge sig lidt rundt på egen hånd, men dog med Jutta meget tæt på. Chimpanseunger bliver typisk tæt på deres mor til de 8-10 år gamle. I naturen vil hannerne typisk blive i flokken efter denne alder, mens hunnerne kan opsøge andre flokke.

Dyreklinik

Aalborg Zoos dyreklinik

Indhold i klinikken

Aalborg Zoo fik i 2012 egen dyrlæge, men faktisk har haven haft en dyreklinik siden 1998. Imidlertid er det først i forbindelse med ansættelsen af dyrlægen, at klinikken er blevet behørigt indrettet og for alvor taget i brug. Blandt andet er der indkøbt rummelige skabe, som fungerer som over-skuelig opbevaring i forbindelse med nødvendige og simple behandlinger af dyr samt når der skal ske identifikationsmærkning, vejning og forsen-delse af prøver til videre analyser uden for haven.

Centrifuge til blodprøver

Aalborg Universitet, som zoo for et par år siden indledte et formaliseret samarbejde med, har velvilligt udlånt en centrifuge, så blodprøver kan blive behandlet korrekt både med hensyn til analyse på stedet og opbygning af et depot af blodprøver. Et sådant depot er vigtigt hvis der skulle opstå behov for nærmere undersøgelse af et specifikt dyr eller et forskningsområde.

Undersøgelse af dyr

Indtil nu har klinikken primært været anvendt som basis for at tilse de enkelte dyr, der enten har brug for dyrlægebesøg eller skal gøres klar til transport til andre haver.

Alle de af havens dyr der dør, bliver undersøgt på dyreklinikken for om muligt at konstatere døds-årsagen. Blandt andet er det på klinikken i 2012 blevet fastslået, at den kattalemur, der pludseligt blev syg og ikke stod til at redde, døde som følge af to små huller i tarmen. Vævsprøver fra kattale-muren blev sendt til videre undersøgelse og her kunne man fastslå, at en infektion havde forårsaget ødelæggelser i tarmvæggen.

Undervisning og udbygning

Der har i 2012 været holdt et undervisningsmo-dul i zoologi, hvor biologistuderende fra Aalborg Universitet er kommet tæt på blandt andet en netpyton og en pingvin.

Der er planer om både nyanskaffelser og optime-ringer på Aalborg Zoos dyreklinik, som vil blive indrettet i takt med havens behov.

Dyrebestand

ANTAL ARTER

2011

2012

Hvirvelløse dyr

11

12

Fisk

17

18

Padder

6

7

Krybdyr

19

24

Fugle

25

22

Pattedyr

48

48

I alt

126

131

ANTAL INDIVIDER

2011

2012

247

567

567

630

189

195

58

62

226

225

244

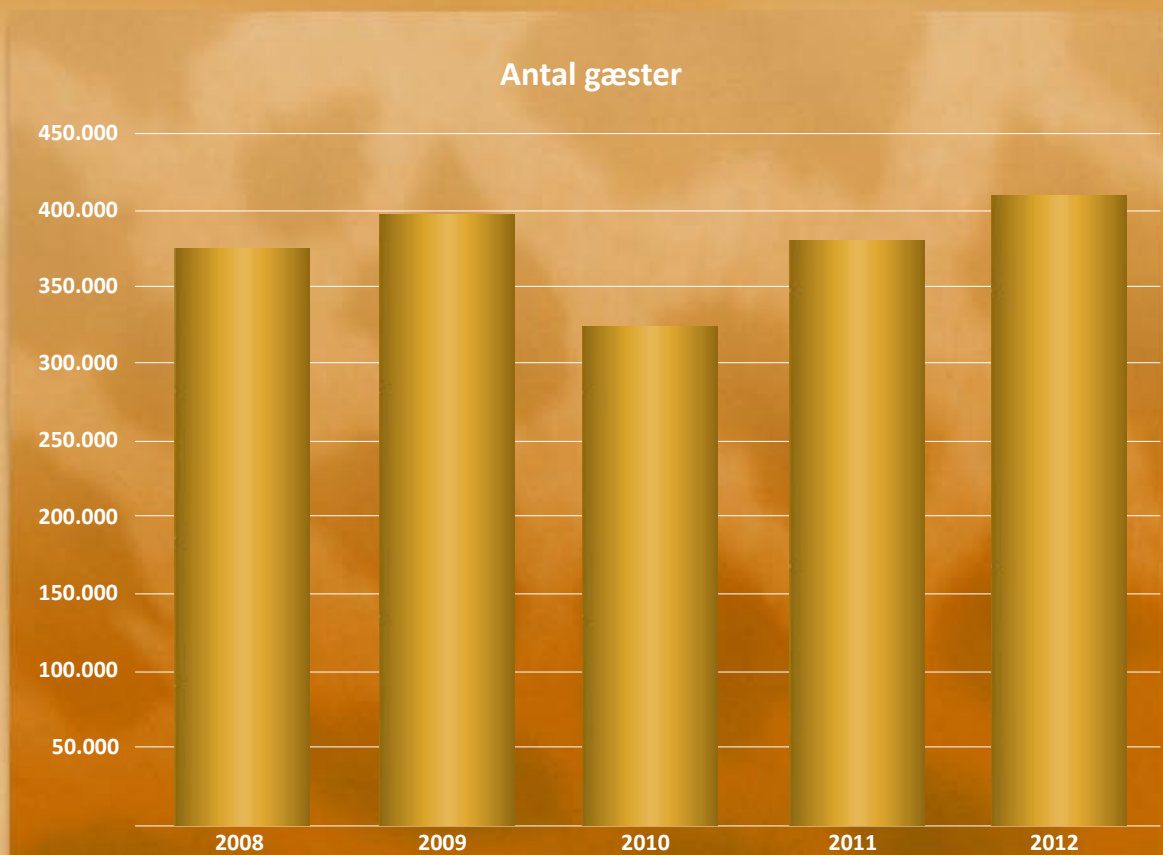
246

1.531

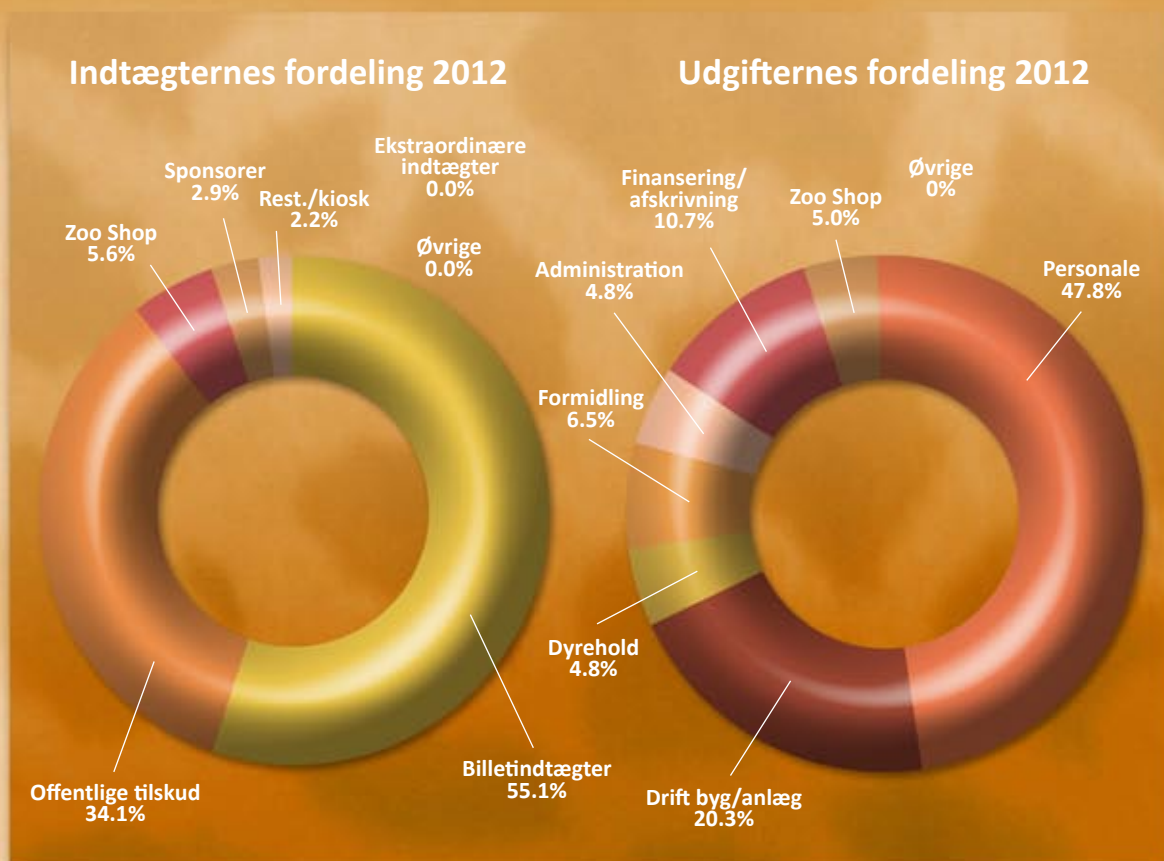
1.925

Økonomiske nøgletal

Økonomiske nøgletal

Nøgletal					
Indtægter, kr:	2008	2009	2010	2011	2012
Entré pr. gæst:	59.03	64.46	71.30	69.28	76.22
Køb i ZooShop pr. gæst.	10.07	9.53	9.63	8.17	7.82
Udgifter, kr:	2008	2009	2010	2011	2012
Drift/vedligehold pr. gæst:	20.97	20.28	23.60	23.00	26.92
Dyrehold pr. gæst.	7.10	6.85	7.60	7.11	6.83
Administration pr. gæst:	5.27	4.84	6.28	6.26	6.42
Formidling pr. gæst.	9.10	7.09	8.29	7.83	8.65

Markedsføring

Markedsføring af arrangementer

Aalborg Zoo har tradition for primært at bygge sin markedsføring op omkring de arrangementer, der holdes i haven.

De mange arrangementer blev også markedsført i 2012, men for flere af dem skete det primært gennem gratis kanaler såsom pressemeddelelser, hjemmeside, Facebook og elektroniske nyhedsbreve.

de allerede nævnte, men arbejdede også med at integrere hele byen i åbningen, så den blev synlig i Aalborgs bybillede og i en række handelsbyer i oplandet. Igennem det nystartede samarbejde med Aalborg Events fik vi for eksempel mulighed for at deltage i Aalborg Regatta, Børnenes kulturnat samt Jul på Rådhuset, ligesom zoo hele sommeren kunne sætte flag op på

Vesterbro og Boulevarden i Aalborg. Derudover deltog vi i blandt andet Open by Night og Airshow i Aalborg, mens en del happenings i handelsbyer i Nordjylland gav god synlighed for Aalborg Zoo.

To store kampagner

I 2012 blev den betalte markedsføring i højere grad end tidligere bygget op omkring kampagner, så midlerne puljes i stedet for at blive spredt ud over et større antal aktiviteter. De to store indsatsområder i det forgangne

år var årskortkampagnen op til påske og kampagnen for det nye rovdyranlæg.

Årskortkampagnen

Årskortkampagnen, der primært blev målrettet Aalborg og det øvrige Nordjylland, bestod af reklamer på TV2/Nord, en del outdoorannoncering og indrykning i flere trykte medier, ligesom onlinemedier blev brugt. Endelig anvendte vi også mange ressourcer på at synliggøre årskortkonceptet i selve haven, så de besøgende ikke kunne undgå at lægge mærke til årskortfordelene. Resultatet udeblev da heller ikke, for Aalborg Zoo solgte i 2012 flere årskort end nogensinde før.

Rovdyrkampagnen

Med hensyn til rovdyranlægget blev indsatsen spredt ud til at omfatte resten af Jylland. Vi benyttede traditionelle markedsføringskanaler som

Gæster fra sommerhusene

Markedsføringen generelt handler stadig om at være meget synlig i vest- og østkystens sommerhusområder i højsæsonen. Vi ved fra analyser, at vi trækker mange af vores gæster fra disse områder og på dette tidspunkt. Derfor er det vores mål at fange gæsterne, når de sidder i sommerhuset og ikke før, for vi ved, at de besøgendes beslutningshorisont er så kort som én til to dage.

Stort marked

Uden for højsæsonen er Aalborg Zoos markedsføringsmæssige fokus primært på Nordjylland, mens vi i sommerferien, påske-, pinse- og efterårsferien retter skytset mod Jylland i det hele taget. Og gennem AlletidersNordjylland-samarbejdet har vi også i 2012 haft en del markedsføring på de udenlandske nærmarkeder Norge og Sverige.

Nye medier

I årets løb besluttede vi at afprøve nogle nye medier. For eksempel købte vi fem cykler, som blev lånt ud til studerende i Aalborg og som blev forsynet med frakkeskånere

Markedsføring

med zoos reklamer på – og der blev købt to cykler til intern brug i haven og til møder i nærheden. Effekten af disse cykler er svær at måle, men de bliver brugt flittigt og ses ofte i bybilledet. Et andet nyt tiltag var små annoncer på de bonruller, som detailhandlen i Nordjylland

benytter sig af. Også her er effekten vanskelig at gøre op, men efter vores opfattelse giver initiativet ekstra synlighed over en stor del af Nordjylland.

De senere år har vi været heldige at have to store gavle i Aalborg til rådighed til meget markante reklamer og senest har vi kunnet supplere med en særdeles synlig silo på den tidligere eternitfabriksgrund i Aalborg. Her har vi på meget store bannere primært annonceret med vores årskortkoncept, men har også gjort opmærksom på det nye rovdyr anlæg.

Årskortpartnere

Formidling

Formidling

Bred vifte af arrangementer

Det at gennemføre mange og meget forskelligartede arrangementer er efterhånden blevet en naturlig og central del af Aalborg Zoos virke. Arrangementerne er med til at sikre, at der året rundt er mange typer oplevelser at komme efter både for vores årskortholdere og betalende gæster. 2012 var ingen undtagelse, idet gæsterne her både kunne opleve nye tiltag og genopleve traditionsrige arrangementer.

Åbent hus i Skoletjenesten

Det er et traditionsrigt arrangement at zoo holder åbent hus i Skoletjenesten. Det er ikke det største og mest omfangsrige arrangement, men det giver de besøgende mulighed for at opleve tjenestens spændende lokaler og få et indblik i dens arbejde. Den mulighed er det ellers kun de mange skoleklasser, der hvert år besøger Aalborg Zoo, der kan benytte sig af. Arrangementet giver formidlerne en fantastisk mulighed for at få en snak med de besøgende og få fortalt de historier, som zoo gerne vil give videre. Det er uden tvivl et af de arrangementer, hvori der er en stor grad af holdningsbearbejdelse.

I rovdyrenes verden

2012 kom helt naturligt til at stå i rovdyrenes tegn, for 5. juni kunne vi tage det nye anlæg til tigre og løver i brug. Temaet for årets påskearrangement var derfor "I rovdyrenes verden" og det tog udgangspunkt i opførelsen af anlægget og de dyr, der skulle bebo det. I forbindelse med havens legeplads blev der opført et udsigtspunkt, hvor man fra tætteste hold kunne følge hvordan byggeriet af anlægget skred frem. Der blev fortalt om tigre og løver hele påsken og man kunne støbe sin egen tigertand og sætte den i en halskæde.

Ugens højdepunkt var uden tvivl det arbejdende værksted, hvor alle gæster kunne opleve konservator Kim Skjødt Hansen arbejde med udstopning af zoos tigerhan Pamir. Den udstoppede tiger bruges i dag i formidlingsafdelingen og har allerede givet mange mulighed for at komme helt tæt på det store dyr. På den måde kan Pamir stadig spille en rolle for sine artsfæller i naturen.

Elefanter i Sydafrika

I pinsen rettede Aalborg Zoo blikket mod elefanterne. Hele elefanthuset var involveret i et arrangement, som havde til formål at rejse midler til et naturbevaringsprojekt for elefanter i Sydafrika. Vores deltagelse i projektet går tilbage til 2009, hvor dyrepasser Paw Gosmer var udstationeret i Sydafrika. Projektet går ud på at skaffe penge til påsætning af GPS på en hanelefant, så man derved kan lære mere om de store hanners færden.

Aalborg Zoos gæster kunne støtte projektet ved at købe kaffe, is, vand og sågar elefantøl. Man kunne også betale for at fremstille armbånd, hvor indtægterne gik til projektet. Det blev en fantastisk pinsen med rigtig mange besøgende i zoo og elefanthuset og det lykkedes at skaffe midler nok til projektet. Der blev i elefanthuset fortalt om vores elefanter og om den afrikanske elefants situation i naturen.

Førmedling

Bål på savannen

Sankthansaften er et af de arrangementer, der stille og roligt har vokset sig stort og som for mange af vores gæster er blevet en tradition. Som tidligere år måtte dyrene på savannen afgive deres område til zoos besøgende. Denne gang var der underholdning fra Safari Simon og unge fra Fristedet, som fremførte en Aalborg Zoo-sang skrevet til anledningen. Årets båltaler var Chris MacDonald, der underholdt mere end 2.000 fremmødte under temaet "Sundhed og livsglæde".

Naturvidenskabsfestival

For femte år i træk blev den nordjyske udgave af Dansk Naturvidenskabsfestival holdt i Aalborg Zoo, denne gang med overskriften "Alt det vi ikke ved". Festivalen har til formål at sætte fokus på de naturvidenskabelige uddannelser, og det må til fulde siges at være lykkedes. For andet år i træk blev den aalborgensiske udgave af Dansk Naturvidenskabsfestival landets største med 6.889 besøgende elever og lærere, hvilket er en stigning på knap 1.000 i forhold til det foregående år.

Festivalen henvender sig til skole- og gymnasieelever i alderen 10-20 år, som får mulighed for at boltre sig i de naturvidenskabelige aktiviteter, få indblik i fremtidens verden og blive inspireret til deres karrierevalg. Igen i 2012 var festivalen tilrettelagt og gennemført af en styregruppe bredt sammensat af undervisere, ledere og medarbejdere fra Aalborg Universitet, University College Nordjylland, Aalborghus Gymnasium, Aalborg Tekniske Gymnasium, Skoletjenesten i Aalborg Kommune, NTS-center Nordjylland og Aalborg Zoo.

Dyrepasser for en dag

Mange går med en dyrepasser i maven og igen i 2012 kunne man i efterårsferien få udlevet drømmen, for her fik alle gæster mulighed for at blive dyrepasser for en dag. Man kunne blandt andet hjælpe med rengøring og fodring forskellige steder i haven. Ved elefanterne skulle der graves frugt og grønt ned rundt om i anlægget, så her var der rigeligt brug for mange hænder. Og ved rovdyrkøkkenet kunne man se en slagtet ged og få en snak med dyrepasserne om organer og indvolde og om hvordan zoo bruger kød som foder i rovdyrafdelingen.

Formidling

Skoletjenesten

Zoos formidlingsrolle

Et væsentligt omdrejningspunkt i en moderne zoologisk have er formidling. Det er nemlig gennem formidlingen, at man får oversat den rolle og de funktioner, som en zoologisk have har i det 21. århundrede.

Aalborg Zoos skoletjeneste står for undervisningen for elever fra børnehaveklasse til og med voksne studerende. Her drejer det sig om at indføre børn og unge i biologien på en spændende og anderledes måde. Med udgangspunkt i emner, som der arbejdes med i folkeskolen eller i gymnasierne, bliver eleverne modtaget af en formidler i et af Skoletjenestens to levende lokaler. Med de mindre børn på indskolingsniveau og mellemtrin er det ofte emner som "Dyr derhjemme", "Savannens dyr" eller "Grønlands dyr", der er i fokus, mens emnerne for de store elever kan være "Etologi", "Truede dyr" eller "Evolution".

Et vigtigt supplement

I Skoletjenesten handler det om at supplere elevernes daglige undervisning hjemme på skolerne. Vi benytter os af levende mindre dyr. Når emnet for eksempel er "Dyr derhjemme", forsøger vi i dialog med børnene at opklare hvilken slags dyr, der er tale om, hvad det skal have at æde og hvordan det skal bo. Her er et væsentligt element også, at børnene mærker eller holder de enkelte dyr. Det er netop her vi blandt andet adskiller os fra og supplerer skolens mere teoretiske tilgang. Det at bruge alle sanser i undervisningen åbner nogle gange for en læring, som sent vil glemmes. Ofte er det grænseoverskridende for eleverne at holde for eksempel en øgle og det medfører ikke sjældent uddybende spørgsmål under eller efter forløbet.

Skoletjenesten

Holdninger til dyr

Et vigtigt aspekt i Skoletjenestens undervisning er holdninger til og etik omkring dyr. Det handler om også at drøfte og belyse svære temaer såsom liv og død, menneske kontra dyr, hold af dyr i fangenskab og forholdet mellem natur og kultur. Et skoletjenestebesøg skal meget gerne være både sjovt og lærerigt, men også med til at flytte den enkeltes holdninger til det levende.

Året i tal

Skoletjenestens to fastansatte og en deltidsansat formidler underviste i 2012 i alt 7.420 elever, hvilket er en forøgelse på tre procent i forhold til 2011. Halvdelen af eleverne kom fra Aalborg Kommunes folkeskoler, godt en fjerdedel fra øvrige skoler i Region Nordjylland og resten fra skoler uden for regionen.

Af de 7.420 elever udgør indskoling 49 procent, mellemtrinnet 17 procent og overbygningen syv procent. Der kommer dog også mange specialklasser og de repræsenterer i dag otte procent af alle underviste elever. Endelig er der gymnasieeleverne, som tegner sig for 14 procent, så vi har efterhånden også godt fat i ungdomsuddannelserne.

Naturvidenskabsfestivalen i Aalborg Zoo satte rekord med et besøgstal på 6.889 elever, hvor tallet året før var 5.975. En forøgelse på 15 procent må betegnes som meget tilfredsstillende.

I alt har 15.525 elever haft berøring med Skoletjenesten i 2012. I forhold til året før, hvor tallet var 14.477 underviste elever samt elever og aktører, som var til naturvidenskabsfestival i Aalborg Zoo, må man sige at en samlet stigning på syv procent gør 2012 til et af de bedre år.

Samarbejdspartnere

Sponsorklubben

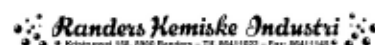
LEMVIGH-MØLLER FONDEN

Sponsorklubben

Personaleforeningen

Dyrebare oplevelser

